

KÖZLEKÉSI ÁRAK:

A kiadványban átvéve:	
Egész évre	10 kor.
Hegyedévre	4 "
Helyben mások kérvén:	
Egész évre	20 kor.
Hegyedévre	5 "
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	24 kor.
Hegyedévre	6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
három utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

Amennyiség kérések visszaküldés
vagy megrendelés nem vállalkozik.

Működés és hirdetések a
kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

NAGYVÁRAD decz 3

Az olasz szerződés.

(K. Ö.) A kormány felhatalmazást kért a parlamenttől az olasz kereskedelmi szerződés ideiglenes rendezésére.

Bármiképp is alakuljanak a politikai viszonyok, az olasz kereskedelmi szerződést rendezni kell. A Széll-kormány, mely a ránc nézve káros szerződés szerződéssel sem törődött, az olasz szerződést még az év elején felmondotta. Bizonyára azért, mert gazdasági érdekeink oly reparációjáról van szó, mely halasztást nem tűr. A felmondás következtében a szerződés az év végeig lejár. És ha valamely rendezés addig be nem következik, kitör a vámháború, mely — igaz — az olasz borimportot lehetetlenné tenné, de olasz kivitelünket is megkötné.

Az ideiglenes rendezés főnehézsége az 1899. évi XXX.-t. cikkben rejlik, mely a kormány köteletségévé teszi, hogy mielőtt a kereskedelmi szerződések megújítására vonatkozó tárgyalásokat a külfölddel megindítaná, el kell készülnie az új közös vámtarifának, mely egyenlő védelemben részesíti úgy az ipart, mint a mezőgazdaságot. Az új vámtarifa nincs meg, a kormány tehát meg sem indíthatná a kereskedelmi szerződésekre vonatkozó tárgyalásokat. Ez mindenesetre kellemetlen dolog a kormányra nézve, de még kellemetlenebb ez az országra nézve, melyet nem lehet és nem szabad szerződés nélküli helyzetbe sodorni. Mert utó-

végre az 1899. évi XXX. t.-cikknek, nem tekintve a viszonyosság megsértésére vonatkozó rendelkezéseit, a lényege csak az, hogy nem szabad oly kereskedelmi szerződést kötnünk, mely Magyarország mezőgazdasági érdekeivel ellenkezik.

Amint tehát lehetővé válik az olasz szerződést olyképp ideiglenesen rendezni, hogy az mindenképpen megfeleljen érdekeinknek, akkor eltekinthetünk az új vámtarifa elkészítésére vonatkozó imparitatív rendelkezéseitől.

Attól tartunk azonban, hogy ez igen nehéz dolog leend.

Az olasz szerződés lényege ugyanis az olasz bor vámpolitikai kezelésére vonatkozik és ebben a tekintetben az olasz kormány részéről oly két előterjesztéssel van dolgunk, melyek egyike sem fogadható el.

Az egyik szerint az olasz kormány hajlandó a mostani osztrák-magyar-olasz szerződést hat hónapra megújítani. És erre kért a Tisza-kormány is felhatalmazást.

Ez a terv már azért sem fogadható el, mert a borvám-klauzulával egyszer és mindenkorra végeznünk kell és azért sem, mert a borvám-klauzula fentartásával több államnak, köztük Franciaországnak is azt a jogot kellene megadnunk, hogy borait kedvezményes vámtétel mellett hozhassa be hozzánk. Már pedig az olasz versenyyel sem bírunk.

A másik terv szerint a vámtarifába új vámtételt konstruálnánk a házasítás céljaira behozható borok számára, e borok mennyiségét pedig kontingentálnók.

Amit pedig ezenfelül behoznak, az az általános vám alá esnek.

Ez a terv sem fogadható el. Mert ez a klauzula további fenmaradása, a mennyiben a kontingensnél többet úgy sem hoznánk be. Az olasz spirituszra nekünk pedig nincs szükségünk. Az olasz borra házasítás céljából nekünk nincs szükségünk. Amint megrontotta eddig a magyar bor hírnevét, úgy rontani fogja ezután is.

Mindössze annyit engedhetünk az olaszoknak, hogy az autonóm vámtarifában megállapított 60 korona helyett 40 koronával vámoljuk el az olasz bort.

Ezen az alapon ideiglenesen is meg lehet újítani az olasz szerződést.

A hadügyminiszter és a magyar nyelv.

Néhány nappal ezelőtt szenzációs rendelet érkezett a nagyvárad 37-ik gyalogezred parancsnokságához a tomesvári 7. hadtest parancsnokságtól. Nagy csodálkozást keltett ez a rendelet, mely meghagyja a 37-ik gyalogezred parancsnokságának, hogy a magyarul nem tudó tisztjeinek — a századostól lefelé — rendszeres oktatást adjanak a magyarnyelvből. Ez a lényege a hadügyminiszter rendeletének, amelyet bizonyára az összes magyar ezrednek kiadtak végrehajtás végett. A rendelet értelmétünk szerint céljának megjelölése nélkül hagyja meg a magyar nyelv oktatását; így annál nehezebb megállapítani, hogy a parancs miféle hadpolitikai reformnak az előhírnöke. Közelebbi tájékozottság nélkül is üdvözlendő kell benne azt, hogy a közös hadsereg magyar részében utat nyit a nemzeti szellem érvényesülésének. Ez mindenesetre egyik eredménye.

A „TISZÁNTÚL” TARCZÁJA.

A rejtélyes dominó.

XV. Lajos uralkodása idején az udvarnál fényes álarczosbálok rendeztek, amelyek abban különböztek a rendes udvari ünnepélyektől, hogy bárki résztvehetett bennük ha a belépőjegyet meg tudta vásárolni, ami tekintettel arra, hogy a vendégek testi jólétéről a királyi konyha és az udvari pinczemesterek gondoskodtak, elég borsos áron volt csak kapható.

Ilyen álarczos ünnepélyt rendeztek a dauphin nagykorúsításának napján is.

Óriási tarka, álarczos tömeg hullámozott a királyi palota termeiben s az udvar nyönyörködve nézte a tömeg forrongását. A szomszédos termekben gazdagon fölzerelt falatozók voltak fölállítva, amelyek körül a legtarkább álarczos csoportok nyüzsgöttek.

Mindenféle érdekesnél-érdekesebb alak volt

az álarczok között: érdeklődést azonban csak egyetlenegy tudott kelteni közülök. Egy sárga dominó. Pedig tulajdonképpen nem volt rajta semmi rendkívüli, éppenséggel semmi feltűnő. De nem is külsőségével keltette az érdeklődést, hanem azzal a félelmetes étvágygyal, amellyel minden megehető és megihatott elpusztított. Szobáról-szobára ment, büffettől-büffethez, egyik asztaltól a másikig és nem csak kóstolgatott, hanem valósággal elnyelt mindent, ami kezéigébe akadt. Az egyik asztalnál egy egész tyukot tüntetett el, a másiknál egy fél sonkát és mindenütt csak úgy öntötte magába a pezsgőt, meg a finom italokat üvegszámra. Egy pillanattal később átment a másik terembe és ugyanezt a hőstettet követte el, ugyanolyan étvágygyal. Es ez így ment egész este, amíg végre a közönség, amely előbb mulatott a dolgon, később nyugtalanodni kezdett, sőt megbotránkozásának hangosan is kifejezést adott. Lassankint olyan általánossá lett a méltatlankodás, hogy a dauphin fülehez is eljutott.

— Ez csak maga a sátán lehet! —

mondta egy öreg nemes ember. — Meg kell nézni, vannak-e szarvai.

— Az étvágya után ítélve inkább valami szegény, éhes poétának tartanám — mondta a herceg mosolyogva. — De a dolog mélyén mégis valami bűvészetnek kell lennie. Valami szemfényvesztésnek. Talán a dominója ránczai között tünteti el az ételeket, a bort meg valami titkos edénybe tölti?

— Oh nem! Fenséged a saját szemével meggyőződhetik róla, hogy a dologban nincsen semmi szemfényvesztés — mondta az egyik udvaronc. — Nézzen oda Fenség!

A sárga dominó éppen akkor lépett az egyik terített asztalhoz és egy üveg bort megragadva töltött magának. Nem telt bele egy pár pillanat sem és az üveg üres volt. Akkor azután egy egész tyukot szedett maga elé a tányérjára, amelyet egykettőre bekebelezett, elfogyasztván hozzá tekintélyes mennyiségű kenyeret is.

A herceg és környezete hallgatva figyelte a sárga dominó minden mozdulatát, míg egy nemes ur megjegyezte, hogy ő most harmad-

Csillár-kiállítás.

Hazai gyártmány! Francia, angol modern csillárok láthatók Kossuth Lajos-utca 11.

sz. (Füchsl-palota). Megtekintését kéri:

Elektrotechnikai Mérnöki Vállalat. Telefon szám: 509.

Villamos világítási, elektromotorok, távbeszélők, jelzőkészülékek berendezése. 512

a nemzeti jogainkért egy év óta folyó harc-
nak, bár, ismétljük, nehéz megállapítani, hogy
a rendelet miféle konkrét célokat szolgált
Mert ha igaz az, amit Tisza István program-
jában is megtalálunk, hogy a magyar tisztek-
nek magyar ezredékhez laendő visszahelyezé-
sére vonatkozó több évtizedes rendeletet most
már végrehajlják és a magyar tiszteket haza-
hozzák, — nem értjük, miféle pozitív had-
szati értéke van annak, ha a közöttünk élő
idegen tiszteket, a kik a kölcsönös áthelyezés
folytán átvándorolnak Ausztriába, most meg-
tanítja magyarul. De ha ennek a rendeletnek
magasabb hadügyi jelentősége nincs is, már
abból az okból is értékes, hogy ez által kö-
zelebb hozza a magyar társadalomhoz a közös
hadsereg tisztikarát. Nálunk eddig is elég jó
viszony volt a katonaság és polgárság között,
minek egyik forrása az a körülmény volt,
hogy a tiszteknek java része beszél magyarul.
Ha e rendeletnek eredménye lesz, még jobban
megerősíti e jó viszonyt.

A Dreyfus-ügy föllevenítése.

A nacionalisták vezéremberei tegnap Pá-
risban bankettre gyűltek össze, melyen meg-
beszélték a Dreyfus-ügy föllevenítését. Ca-
vaignac, Mercier tábornok, Rochefort, Lazies
és Jules Lemaitre beszédeket tartottak. Cavaig-
nac szerint az ügy föllevenítése politikai
és bírósági államesiny. Mercier szerint pedig
helyrehozhatatlan hiba. Végre azonban mégis
megegyeztek abban, hogy jobb lesz, ha a
kormányhoz egyelőre nem intéznek inter-
pellációt.

A Dreyfus-pör hamis okmányai közt van
állítólag egy levél is, melynek a dátuma hamis-
sitva van, illetve — a hamisítók érdekeinek
megfelelően — a május hónap áprilisa van
kijavítva. A hamisítók azonban megfeledkeztek
arról, hogy áprilisnak 30 napja van, s meg-
hagyták a 31-es dátumot.

Az igazságügyminisztérium állandó revízió-
bizottsága még nem juthatott ahhoz, hogy a
Dreyfus-üggyel foglalkozhassék, mivel más
ügyek álltak eddig a programján.

A triezsi Piccolo érdekes adatokat közöl
Cernuschiról, aki a Dreyfus-pörben tudvalevően
a terhelő tanúk egyike volt. Egy szerb em-

ber azt mondotta a lap szerkesztőjének, hogy
1894. év június havában Ravanizza ko'os-
torban, egy búcsujáróhelyen, ahol Lázár ki-
rály sirja van, találkozott és beszélt Cernuschi-
val. Ez elmondotta, hogy anyai ágon utódja
Lázár királynak. Panaszkodott a miatt, hogy
Milán király üldözi, mert attól tart, hogy Cer-
nuschit szerb királynak akarja proklamáltatni
magát. Minthogy állítólag be akarták zárni az
őrültek házába, Franciaországba menekült,
ahol bizalmas érintkezésbe lépett a legfelső
katonai hatóságokkal. Erről beszélgetve, Cer-
nuschit kiköttyantotta, hogy a francia vezér-
karnak foga fáj egy zsidó tisztre s hogy egy
szenzációs pörre készülnek, melyben sok pénzt
lehet keresni. Cernuschit 1894 júniusában mesélte
ezt a szerb urak és már novemberben letartóztat-
ták Dreyfus kapitányt. Amikor Cernuschit neve a
reonesi pör során felmerült, a szerb ur La-
bori ügyvéddel levélben közölte ezeket az ad-
tokat. E levél azonban érthetetlen késedelem
folytán csak a pör után került Labori kezébe,
aki azt írta válaszában, hogy a szerb ur val-
lomását esetleg fel fogja használni a pör reví-
ziója esetében.

Mikor lesz a sorozás?

Ez a legaktuálisabb kérdése a mostani
zavaros politikai viszonyoknak. A kormány ama
terve, hogy december 23-ig befejezzék az
ujonczállítást, hajótörést szenvedett. Ez által
a besorozandók négy hónapot veszítettek, ami
nagy sor a katonaságban. Ha az első terv sze-
rint tartják meg a sorozást, az ujonczok január
végén vonultak volna be 1906 szeptemberben lé-
tek volna ki s így összesen két év és 8 hó-
napot kellett volna szolgálniuk. E terv elesvén,
az ujonczozást csak 1904. év elején tarthatják
meg s így a bevonulás április eleje előtt aligha
lesz meg. A jövő áprilisban bevonuló ujonczok
1907 márciusban szabadságotlanak csak, ami
nagy idővesztés a régi tervvel szemben. Mi-
vel április elsejére a harmadik évüket kiszol-
gált (negyedéves) katonák már szabadságotlan-
tak, az ujonczképzést az egyévi önkéntesek
teljesítik, kik arra az időre már altisztek lesz-
nek. Az ujonnan besorozott egyévi önkéntesek
a jövő év októberében kezdik meg szolgálatukat.

A meglepetés azonban csak egy szem-
pillantásig tartott, aztán ellenállhatatlan neve-
tési vágy lépett a helyére.

A dauphin tért magához legelőször a
kaszagásból s annyi komolysággal, amennyi ép-
pen a helyzettől tellett, beszélni kezdett a
katonával.

— Azt nem is kérdelem tőled, hogy milyen
módon jutottál be ide a termekbe, csak azt
mond meg nekem, hogy a csudába tudsz any-
nyiszor megvacsorázni egy este?

— Annyiszor? — ismételte a katona. —
— Alázattal megkövetem feleiségedet, én ép-
pen csak hogy elkezdtem volna vacsorázni
akkor, mikor fenséged parancsát kaptam.

— Akkor kezdél volna? — csodálkozott
a dauphin. Na dehát akkor hova tűnt az a sok
tyúk, a sonka, meg a borok?

— Ha fenséged az egészet tudni kívánja!
— mondta a katona zavartan. — Hát ugy
volt, hogy ma az én csapatom került őrségre
a palotában. Össze beszélünk ennek követ-
keztében és egy belépő jegyet is vásároltunk
közösen. Ez a sárga dominó mindannyunkra
illik. Így csináltuk aztán, hogy a csapat első
sora itt vacsorálhatott, én vagyok az utolsó. A
második az most kezdett volna és az első
ember alighanem türelmetlenkedik is már, hogy
engemet felváltson.

A dauphin nevetett és megvendégelte még
a kint váró katonákat is.

A válság.

A politikai helyzetet még mindig a Kos-
suth-párt válsága s ezzel kapcsolatban az
általa felajánlott béke-paktum dominálja.

A párt nagy értekezlete csak este 8 óra-
kor kezdődött, arról e perczen még nincs
értesülésünk, de az a körülmény, hogy a harci
pártnak délelőtti értekezletére 33-an jöt-
tek össze — annak a jele, hogy nem lesz
béke.

Kedden este csak 27-en voltak Kossuth
indítványa ellen, azóta dacára minden kapa-
cizálásnak, nem gyengült, hanem erősödött a
harci párt s ezzel arányban gyengül, halvá-
nyodik a béke reménye.

Pedig erre lenne már szüksége az or-
szágnak.

Ujabb értesüléseink a válságról a követ-
kezők:

A harciasak értekezlete.

— A Kossuth-pártban. —

Budapest, decz. 4.

Az értekezlet 11-kor kezdődött. 33-an vol-
tak jelen. Nagy harci kedv mutatkozott.

Thaly Kalmán megnyitja az értekezletet,
s a következő határozati javaslatot terjeszti elő:

Mondja ki a párt, hogy a miniszterelnök-
nek a kormány bemutatkozása alkalmából tett
kötelező ígéretei mellett 30-iki ülésen a válaszá-
törvények módosítására vonatkozó köte-
lezettség vállalását tudomásul veszi. Azoknak
pontos megtartását, illetve teljesítését éberen
és kötelességszerűen ellenőrizzendők. Azon eset-
ben, ha a Háznak a párhuzamos ülések tar-
tása tárgyában a házszabályokba ütköző mó-
don meghozott határozata hatályon kívül he-
lyeztetik és ha a miniszterelnök a t. Ház
előtt kinyilatkoztatja, hogy az ország joga
aloz, hogy a magyar államnyelv a had ereg-
ben kellőképpen érvényesüljön kétségbe nem
vonható, mert alkotmányunk szerint minden
jog a nemzettől ered s annak életbeléptetésé-
hez az alkotmányos tényezőknek, de csakis
ezeknek együttes hozzájárulása szükséges, ak-
kor kijelenti a párt, hogy a képviselőház
tanácskozásainak rendes mederbeni folytatása
lehetővé teendő, a rendkívüli eszközöknek
további alkalmazásától eláll.

Mondja ki egyúttal a párt, hogy az ujoncz-
jutsék megállapítására vonatkozó törvényja-
vaslatnak az indennitás előtt való tárgyalását
alkotmányellenesnek tartja. Tekintettel azonban
arra, hogy a három éven túl és törvénytelenül
a sorhadban tényleges szolgálatra kötelezett
katonaságnak sürgősen és azonnal való haza-
bocsajtását nemcsak hogy követeli, de minden
féle telhető módon előmozdítani is kívánja,
elvi álláspontjának fenntartásával és annak ki-
kötésével, hogy ez tényleges előzmény gyanánt
nem szerepelhet, ugyancsak a párhuzamos ülé-
sek tárgyában hozott határozatának hatályon
kívül helyezése elején az 1903. ujonczjutsék-
ról és az évi ujonczmegajánlásról szóló javas-
latoknak soron kívüli tárgyalását nem ellenzi.
Ünnepélyesen kijelenti egyszersmind, hogy a párt
egyik legfőbb programjait vallott önálló ma-
gyar hadsereg létrehozatala, valamint az ehhez
közvetlenül képező magyar vezényleti és szolgál-
lati nyelvrnek, nemzeti jelvényeknek, magyar
tisztképzésnek, magyar törvénykezésnek és egyéb
nemzeti jogoknak mielőbbi életbeléptetése érde-
kében minden alkalommal teljes erejével küzd
s azokat napirenden tartatja.

Bakonyi Samu: A következő javaslatot
terjeszti elő: A magyar nemzetnek azon törvé-
nyes joga, hogy a magyar hadseregnek, mint
az összes hadsereg kiegészítő részének vezény-
leti és szolgálati nyelve a magyar államnyelv
legyen, kétségbe nem vonható és a magyar
nemzet ezen jogához, mint a magyar állam
önállóságának egyik természetes követelményé-
hez, annak tényleges megvalósításához is ra-
gaszkodik. Ha biztosítható, hogy a nemzet ezen
elidegeníthetlen jogának sértetlen fenntartása
országos határozattal kimondatik, továbbá ha
a Ház a 2-ös üléséről határozatát annak ki-

szor látja az est folyamán a titokzatos domi-
nót ilyenformán vacsorázni.

— Micsoda? — mondta egy másik. —
Szavamra mondom, ez már nyolczadik lako-
mája — én magam láttam.

— Mondja, hogy a tizedik és közlebb
jár majd az igazsághoz. — Esett közbe egy
harmadik.

— Es még közlebb, hogy ha tizenötöt mond
— elegendett bele le Berd marquis a beszél-
getésbe.

— Igazán? — mondta a herceg feszült
kiváncsisággal. — Hívják ide kérem a szertar-
tásmestert. Meg kell tudnunk valamit erről a
titokzatos vendégünkről.

Csak hogy a szertartásmester sem igen tu-
dott semmi közlebbit mondani, oda ment hát
magához az ismeretlenhez, akit éppen egy po-
hár madár felhajtásában zavart meg.

— Ó fensége a dauphin kéri a sárga do-
minót, hogy tegye le álcáját — mondta a szertar-
tásmester udvariasan, a dominóhoz lépve.

Az ismeretlen egy pillanatig habozott.
— Teljesítse kérem a fenség kérését. —
ismételte a szertartásmester.

— Kénytelen vagyok vele — mondta a do-
minó vállat vonva — a fenség kérése pa-
rancs. Nem tehetek ellene semmit.

Ezzel a szavakkal ledobta csuklyáját és a
herceg hűledező kísérete előtt az angol brigád
egyik közlegénye állott.

mondásával, hogy ez precedensül nem szolgálhat, hatályon kívül helyezi, a kormány pedig kötelező kijelentést tesz, hogy a házszabályokat a jelen országgyűlés folyamán érinteni nem kívánja: a párt kész a parlamenti rend helyreállítása érdekében az összes pártok megbízottainak közreműködésével tartandó tanácskozáson résztvenni.

Thaly Ferencz határozati javaslatot terjeszt elő, amely közvetítő indítvány lenne. A magyar nyelvnek, mint államnyelvnek gyakorlati érvényesítése az állami élet minden terén, így a magyar hadseregénél is egyedül a magyar törvényhozás (király, országgyűlés) hatáskörébe tartozik.

Papp E., Visontai, Barabás, Kubik, Bizonyi, Bakonyi, Mukits, Papp Zoltán és Babó hozzászólása után

Papp Elek indítványára nagy éljenzéssel elhatározták, hogy a ma esti értekezleten mindenek előtt Rátkay biztosítani fogja Kossuthot a párttagok szeretetéről és kéri, tartsa meg pártelnökségét. Mindaddig pedig, *míg a Ház ki nem mondja, hogy a kettős ülések bevezetése házszabályellenesen jött létre, semmiféle tárgyalásba nem bocsájtkozik a párt.*

Ezzel fél 2 órakor az értekezlet véget ért.

Tisza Bécsbe megy.

Budapest, decz. 4.

Tisza István miniszterelnök *vasárnap és hétfőn Bécsben* lesz, hogy onnan új felhatalmazással térjen vissza.

Tisza István bécsi utazásának nagy jelentősége van. Ma, pénteken este akart Tisza egy pártkonferenciát megtartani, amelyben — mint a kormánypárt részéről hirdették — valami Kardorff-féle erőszak-javaslatlalt akart előállni. Azonban Széll, Andrássy és Károlyi kijelentették, hogy *semmiféle törvénytelenességbe bele nem mennek.* Az eddigi Apponyi-féle szecsesszióhoz tehát *további szecsesszió is hozzáfog járulni*, aminek az a következménye lesz, hogy Tisza nem támaszkodhatik tovább a saját pártjára sem.

Ezt a további szecsessziót minden áron megakarja akadályozni Tisza s ezért kapott oly mohón a Kossuth által kínált paktumon.

Tisza mindezeidig nagy ellensége volt a paktálásnak és ehelyett az erős kezű emlegette, — de most már első sikertelen kísérlete után erre van ő is utalva. Széll elítélte a paktumért s most ő is erre szorult.

De ezt nem teheti újabb felhatalmazás nélkül.

Most tehát Bécsbe kell mennie, hogy felhatalmazást kérjen az alkudozásra.

Hogy milyen eredményt ér el majd Bécsben, azt sejteni sem lehet. Csak annyi bizonyos, hogy a bécsi köröknek a delegációk összeülése előtt *ujoncz-megajánlás és indemnitás kell.*

Hogy pedig ezt be tudja szolgáltatni e határidőre, ahhoz bizony úgy látszik újabb engedmény kell.

Erre pedig nem igen hajlandók Bécsben.

Béke a függetlenségi pártban.

A függetlenségi párt esti értekezlete.

— Éjjeli táviratunk. —

A függetlenségi párt ma esti értekezlete politikai körökben nagy várakozást keltett. A béke lehetőségére függött a harciasok magatartásától s országszerte izgatottan várták, vajjon Kossuth bővített és módosított békeindítványa meghozza a várva-várt békét.

Mint késő éjjeli táviratunk jelenti, az értekezlet kedvező eredményt hozott. Kossuth indítványát elfogadták. Mellette 45-en s ellene csak 28-an szavaztak. Ezután Kossuth ismét elfogadta a párt elnökségét s az értekezlet éjjel után ért véget.

Az ülés lefolyásáról távirati tudósításunk a következő:

Az esti közös értekezletet megelőzőleg délelőtt a harcias függetlenségi tanácskozottak. Heves vita fejlődött Kossuth módosított indítványa fölött is. Lényeges aggodalmak merültek föl a hadsereg nyelvére vonatkozólag. már-már kétségesnek tetszett megegyezés és Kossuth, Thaly Kálmánnal kénytelen volt ismétellen felkeresni Tiszát, hogy szigorubban körvonalozva módosítsák a hadsereg nyelvről teendő nyilatkozatát. Hosszas tárgyalás után sikerült megegyezésre jutni a miniszterelnökkel s Kossuthhoz vissza hajtottak.

Majd később ismét nehézségek merültek föl, melyeket telefonon sikerült elintézni a miniszterelnökkel. Délután aztán a békések Kossuth lakásán gyűltek össze s a megállapodások szerint megszövegezték az esti értekezlet elé terjesztendő indítványt.

Este 8 órakor aztán közös értekezletre gyűlt a függetlenségi párt. Kossuth Ferencz előterjesztette indítványát, melyhez számosan hozzá szóltak. Legnagyobb vitát provokált a hadsereg nyelvére vonatkozó módosítás. Végül lényegében a következőkben állapodtak meg:

Tegyen a miniszterelnök az országgyűlés előtt kötelező nyilatkozatot, hogy a hadseregnek, mint nemzeti véderő intézménynek vezérleti nyelvét meghatározni a nemzettől származó felségjog, s így e vezérleti nyelv megváltoztatásáról az országgyűlés mint törvényhozó testület a nemzet királyával együtt határozhat.

Felszólltak e kérdésnél Bakonyi Samu Papp Zoltán, Lengyel Zoltán és Barabás Béla, aki felolvasta a nagyváradi 48-as párt harczra buzdító feliratát s követelte a parallel ülésekről szóló határozat visszavonását. Barabás felszólalása után a vitát berekesztették s Thaly Kálmán feltette a kérdést a módosított indítványokra vonatkozólag. Erre megtörtént a szavazás, s az indítvány mellett 45-en, ellene pedig 28-an szavaztak. Így 17 szótöbbséggel Kossuth indítványát elfogadta a párt. Az eredmény kihirdetése után

Olay Lajos indítványozta, hogy kérjék föl Kossuthot az elnöki szék elfogadására, mire Kossuth Ferencz átvette az elnöklést.

Az ülés ezek után éjtél után véget ért.

Halál vadászat közben.

— Egy ifju szerencsétlen vége. —

Megdöbentő szerencsétlenségről tudósít bennünket élesdi levelezőnk, amely egy szép reményekre jogosító, fiatal életet oltott ki.

A végzetes balesetről a következő tudósítást vettük:

Véres szerencsétlenség történt tegnap-

előtt az Eleds község határában levő erdőben.

Stringó József megyei közigazgatási gyakornok, aki szolgálattételre az élesdi főszolgabíró mellé volt beosztva, szabad idejét arra használta fel, hogy vadászszenvedélyét kielégítse.

A fiatal ember az erdőréz egyik sűrűjében vadmacskát vett észre. Rálőtt, de valószínűleg nem jól találta, mert a vad eltűnt előle. Keresésére indult a sűrűbe. Fegyverének rugója beleakadt egy galyba s a fegyver eldőlt. *A golyó a szerencsétlen fiatal ember lágyékába fúródott s rögtön halálát okozta.*

A halálos szerencsétlenség híre csakhamar elterjedt a községben s általános részvétet keltett.

Stringó József özvegy édes anyja betegesen feküdt várad-velencei lakásán, mikor a rémes hírt közölték vele. Azóta betegsége még rosszabbra fordult.

A sajnálatos véget ért ifju a nagyváradi jogakadémiát végezte s később Miskolczy Barna kir. közjegyző irodájában volt alkalmazva és csak nem régen lépett a megye szolgálatába. Egy évvel ezelőtt mint egy éves önkéntes szolgált az innsbrucki vadászszázadnál. Szenvedélyesen űzte a vadász sportot.

Előzékeny modoru, képzett ifju volt, aki fellebbvalóinak elismerését vivta ki. A szegényifju közelebb szándékozott megtartani eljegyzését városunk egyik kedves, szép leányával.

A kir. ügyészség megindította a vizsgálatot a szerencsétlenség ügyében.

UJDONSAGOK.

Régészeti és történelmi muzeum (Schlauchpark) nyitva minden vasárnap és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krért Kedden és csütörtökön d. u. 3-6 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a múlt, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetésü díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* A püspök a Szent Vincze-intézetben. Magas látogatója volt a minap Nogáll püspök áldásos alkotásának, a Szent Vincze-intézetnek. Szemrecsányi Pál v. b. t. t., várad-i püspök váratlanul megjelent a kitűnő intézetben s megtekintette az összes tantermeket. Fetszer Antál kanorok, az intézet igazgatója kalauzolta ő Excellentiáját, a ki élénk érdeklődéssel tudakozódott egy a zárda személyzetéről és a ruvidékek számáról, mint az intézet viszonyairól. Az egyházfejedelem meglegedésének és elismerésének kifejezése után távozott az intézet falai közül, ahol három órát töltött.

* Jókai Mór megrongált egészségének helyreállítása végett a Rivierára utazott, a hol a téli hónapokat akarja tölteni. Jókai Nizzában telepedett meg, a hol csendes visszavonultságban tölti napjait a Promenade des Anglais-n levő Villa Perrotban.

* Uj kántor Várad-Olasziban. A várad-olasz r. kath. plébániánál megüresedett kántori állás már betöltött. Szemrecsányi Pál püspök, mint kegyur Dencs János esperes-plébános felterjesztésére Lehoczky József okl. kántort nevezte ki várad-olasz kántorrá, aki Dobó János halála óta mint helyettes látta el a kántori teendőket. Lehoczky a székesegyházi énekkarban tenorista volt, négy hónap óta az

olaszi hívek is ismerik kellemes szép hangját s megkedvelték a fiatal kántorhelyettest, ki most már állandóan Várad-Olasziban marad.

* **Kitüntetéses szigorlat.** *Voszka István* a nagyváradi jogász ifjúság nagy szorgalmu, kiváló tagja a ki összes alapvizsgáit kitüntetéssel tette le, a kolozsvári egyetemen kitüntetéssel tette le az első szigorlatot.

* **A villamosság árai.** A villamos műgazgatósága a következő értesítést teszi közzé: Tudomására hozzuk a t. fogyasztó közönségnek, hogy az árammérő órák megérkeztek, s így máától kezdve újabb bekapcsolásokat csakis az árammérő felállítása mellett fogunk eszközölni. Az eddig bekapcsolt berendezéseknél az órákat szintén felállítjuk és így az ideiglenes átalányárak annál is inkább megszűnnek, mert máától kezdve az egész éjjeli tüzet rendszeresíteni fogjuk. Tájékoztatás céljából megemlítjük, hogy a nagyváradi villamos műnél érvényben lévő 7 filléres egységár mellett egy 10 normálgyertya fényű láng óránként átlag 2 és egy negyed áru áramot fog fogyasztani. Kisebb fogyasztók számára 1 vagy 2, legfeljebb 5 lánggal a villamos mű végleges átalányárát állapított meg és pedig gyertyánként és évenként 2 koronát, úgy egy 10 normálgyertya fényű láng után évenként 20 korona lesz átalányban fizetendő. Az átalány fogyasztóknak a szerelési költségek megtérítése fejében fizetendő 15 korona költséget a villamos mű elengedi. Kisebb vagy nagyobb gyertyafényű lángok esetén arányosan kevesebb illetve több fogyasztási költség veendő számításba. Nagyváradi város villamos műve: *Belányi Imre* igazgató.

* **Tűzoltó-kongresszus.** A nemzetközi tűzoltó-kongresszus választmányának határozata folytán a szövetség harmadik kongresszusa Páris és Berlin után *Budapest*en fog megtartani és pedig a jövő évi augusztus hó 17-től 21-ig. A kongresszus tűzoltó szerek kiállításával és tűzoltói versenyekkel lesz egybekapcsolva. A kongresszus előkészítésével megbízott elnökség most átiratban értesítette *Mezey Mihályt*, Nagyváradi tűzoltó-parancsnokát, hogy a rendező-bizottság tagjává választották.

* **A légszeszgyár nyilatkozata.** A nagyváradi légszeszgyár igazgatója a következő nyilatkozatot teszi közzé: *Nyilatkozat.* A »Szabadság« tegnap megjelent 276-ik számában Sz. betű alá rejtőzött »Skorpiócsipés« című cikkely írója reflektálva a »Nagyváradi« tegnapi számában megjelent vezércikkre, a végén jónak látja a gázgyárt megfenyegetni és meggyanúsítani azzal, hogy a »Nagyváradi« kérdéses vezércikke a gázgyártól származik. E gyanúsítást a legmélyebb felháborodással utasítom vissza úgy a magam, mint valamennyi gázgyári alkalmazott nevében, mert a »Nagyváradi« cikket sem nem írtuk, sem nem sugalmaztuk és annak tartalmára vagy megjelenésére semmi befolyásunk nem volt, sőt annak megjelenéséig arról nem is tudunk, mert sem az angol, sem alkalmazottaink izlésének nem felel meg a concurrens vállalat működését bármily formában hirteligen kritikával kísérni, annál kevésbé ily fegyverekkel harcolni, mint aminőket nekünk a »Szabadság«-nak »Sz.« jegyű cikkírója imputál, éppen azért a cikk személyeskedő részével sem érdemileg, sem érdeme szerint egyáltalában nem foglalkozom. Nagyváradi, 1903. decz. 4. A nagyváradi légszeszgyár igazgatója *Rees Lajos* Emil.

* **Pályázat a r. kapitányi állásra.** A jövő heti városi közgyűlésen töltik be a *Fassie Sándor* halálával megüresedett II. rendőr alkaptányi állást. A pályázatok ma, szombaton délután 5 óráig nyújtandók be. A már közlötöken kívül egy új pályázó is van: *Christó Miklós* békésmegyei nyug. árvaszéki főnök, aki hosszabb ideig működött mint katonatiszt s

kiváló sikert ért el a tűzoltóságnál, emellett teljes jogi képzése van.

* **Czáfolat.** A *Munkás Híradó* nyomán több lap azt írta, hogy Szunyogd biharmegyei községben véres gyűlés volt, a mely alkalommal 46 ember megsebesült. A Magyar Távirati Iroda arról értesül, hogy e hír pár nap előtt megjelent egy nagyváradi újságban és meg is lett czáfolva, kijelentvén, hogy az egész dologból egy szó sem igaz.

* **A rendőrök fizetésjavítása.** Nagyváradi város törvényhatósági bizottsága a jövő évi költségvetésbe 5000 koronát vett fel a rendőrség fizetésének javítására. *Gerő Armin* főkapitány az összeg felosztására nézve azon javaslatot tette, hogy az öt évet szolgált s nős rendőrök kapjanak 120 koronát az összegből, házbérpótlék címén. *Ragány János* főszámvéve ezzel szemben azon javaslatot tette, hogy szolgálati idő szerint osztassék ki az összeg. És pedig akik 5—10 éve szolgálnak 60 koronát, akik 10—15 éve szolgálnak 120, a 15—20 éve szolgálatban levők 180 koronát és a 20 éven túl a rendőrség szolgálatában levők 240 koronát kapjanak. A pénzügyi bizottság tegnap foglalkozott a két javaslattal. *Rimler Károly* polgármester elnököt s *Komlóssy József*, *Reismann Mór*, *Baczay Lajos*, *Gerő Armin*, dr. *Moskovits József*, *Ragány János*, *Kaczián Károly*, *Balogh Döme*, *Hegedűs Géza*, *Lukács Odón*, *Déry János*, *Kugler Albert*, *Steiner M. Albert*, *Mihelyi Adolf*, dr. *Friedländer Samu* és *Eleméry Ferencz* aljegyzők voltak jelen. Az előterjesztés után *Balogh Döme* kifogásolta, hogy a kérdést tárgyalják, holott a költségvetésnek éppen ezen része meg van felelve. *Rimler Károly* polgármester felvilágosította, hogy a kérdés előkészítéséről van csak szó. *Baczay Lajos* nem helyesli, hogy a szolgálati kor alapján az öregebb rendőrök kapják a pótléket. *Gerő Armin* meggyőző igazsággal mutatott rá, hogy a rendőrök 20—25 forint havi fizetéssel hogy nyomorognak. A nős rendőrök még szomorubb helyzetben vannak. *Ragány János* már csak azért sem osztályozná a nős és női rendőröket mert a nemsokára bekövetkező általános tisztviselő fizetés javításnál zavart idézne. Ajánlja eredeti javaslatát. *Déry János* más megoldást ajánl; a nősök 75%, a női lenek 25%-ot kapjanak az 5000 koronából; míg *Kugler* 80% és 20% arányt ajánl a szétosztásnál. A pénzügyi szakbizottság a főkapitány javaslatát fogadta el.

* **Névmagyarosítás.** *Ehrenfeld Emil* nagyváradi lakos vezetéknévét »Erdős«-re változtatta.

* **Szabadságolás sorshozás utján.** Ahány három esztendőjét kiszolgált s benntartott katoná, annyi lelkes agitátor van most. Az agitálás célja pedig az, hogy fiatalabb civil ismerősök beálljanak önként s ennek révén az illető, a ki az önkéntest toborolta, szabadságoltatik. — Különbben a 16-dik huszárezredben folyik a toborzásnak ez a módja s meglehetősen szép eredménnyel. A katonák még egy-két napi szabadságot is kapnak, hogy hazautazhassanak önkénteseket toborozni. Ha az önkéntes reggel beáll, este már civilben van az, akinek kedvéért az újoncz a császár gunyájába bujt. Ha pedig az önkéntes a maga jószántából jelentkezik szolgálatra, akkor a városa vagy falujabeli huszárok közt sorshuzást rendeznek s akinek nevét kihúzzák, azt szabadságolják.

* **A hamis gyöngyök.** A berlini ékszerészek közt nagy a rbbillió egy különös eset miatt, amely bámulatba ejt mindenkint. A múlt héten egy nagy ékszerkereskedőhöz beállított egy ur és egy dobozzal teli gyöngyöt mutatott neki.

— Nézze, uram, ezek a gyöngyök hamisítványok. Magam készítettem mint találmányo-

mat. Sulyra és minőségre teljesen azonosak ezek a hamisítványok a valódiakkal.

— Nos? — felelte az ékszerész: — miért hozza el nekem ezeket a hamisítványokat?

— Eladás végett.

— De uram, hová gondol! én csak valódit tartok.

— Helyes. De én viszont biztosítom önt, hogy ön mégis vásárolni fog kiz én gyöngyeimből! . . .

Ezzel az ur elment és a kereskedő nem is törődött az egészszel. Alig mult két nap, ismét beállított a gyöngykészítő ur, még pedig mosolygó arcczal. Kocsin jött s a kocsiiban egy hölgy várakozott reá kün.

— Már ismét itt vagyok . . .

— Van szerencsém.

— Csupán azért jöttem, hogy megkérdezzem, meg van-e elégedve azzal a gyönggyel, amelyet ezéldit fél órával megvásárolt a feleségemtől?

Csakugyan félóra előtt hoztak egy pompás tűző gyöngyöt nyakkendőfübe foglalva.

— Hogyan? az az ön hamisítványaiból való?

— Természetesen; hiszen azt ígértem, hogy ön mégis vásárol az én találmányomból.

A kereskedő nagyon restelte a dolgot; elővette a vásárolt tűt, megvizsgálta és nem tudta megkülönböztetni a valóditól.

— Ha ön a társam akar lenni; nagy üzletet csinálunk. Sankinek sem kell tudni a dologról; én gyártom és ön hozza forgalomba.

A kereskedő gondolkodási időt kért másnapig. És a csábító ajánlat csakugyan megéjtette őt. Megegyezett a gyöngykészítővel, aki több száz darab hamisítványt átadott neki s a kereskedő 20.000 márkát fizetett ki. A könnyelű kereskedő csak azután vette észre, hogy a mellű gyöngye és néhány darab ebből a halmazból is valódi volt, de a többi közönséges hamisítvány. Hanem az ügyes csalót már nem találta sehol. A kereskedő második baklövése azonban csak aztán következett: feljelentette a csalót és ezzel megrendítette az üzletének hitelét, mert a konkurrensai erősen támadják, hogy hamisítványokat valóban akart forgalomba hozni.

* **Mikulás.** Közéledik a kis gyermekek örömnapja. Néhány nap választ el még. S a gyerekek már nagyban készülődnek erre a napra. A rosszak jók és a jók még jobbak lesznek. Így muszáj, mert másképp üres marad az ablakba kirakott sapka, cipő meg a jó Isten tudja hányféle holmi, a mibe mind befér, dió, alma, cukor és még sok nyalánkság. Mikulás napját követi Luca-napja ezt főleg férjhezmenendő lányok várják. Babonához fordulnak, mert meg akarják tudni, ki lesz a jövődöbeli, fekete bajszu vagy szőke, civzil vagy katoná. A végeredmény mindegy. Csak vőlegény és azután férj legyen. A boltok kirakatai már tarkálnak a fekete, meg vörös krampuszoktól. Annyi a puttonyos, hosszú farku krampusz, hogy akár 10 is jut minden gyermeknek. De hányanak nem fog jutni! Ki tudná megmondani? A kirakatok előtt most folyton élénk, nagy csoportok állnak. Gyerekek, felnőttek egyaránt. Nézi a sok tarkaságot, a cifraságot. A gyerek epedő, sávrágó szemmel nézi, mert alig tudja már megvárni azt a Mikulás napját. A nagy, a felnőtt szeméből édes emlékek sugároznak ki. A gyerekek bohó ideje jut eszébe ezernyi örömmel. Neki már nem hoz cukrot, gyümölcsöt a hosszú szakállu bácsi. Csak a gyerekek zörgeti meg a lánczot és annak hoz apró örömeket.

x **Mindenkinek saját érdekében ajánljuk, hogy a karácsonyi és újévi szükségleteinek beszerzése végett kizárólag csak az Amerikai Aruházhoz forduljon, hol rőfös árakban óriási választékot bámulatol olcsó árban kaphat. Több ezer maradék pedig mindeu elfogadható árban ki lesz árulva.**

A posta karácsonyra készül.

A postaigazgatóságok utasításokat adnak a közönségnek, hogy szerelje fel ajándékait, küldeményeit.

Különbösen szem előtt tartandók a következők:

1. Pénzt, ékszert, más tárgyakkal egybe csomagolni nem szabad.

2. Csomagolásra faláda, vesszőből font kosár, viaszos vagy tiszta közönséges vászon, kisebb értékű és csekélyebb súlyu tárgyakkal pedig erős csomagoló papír használható.

Vászon vagy papirburkolattal bíró csomagokat, gőb nélküli zsineggel többszörösen és jó szorosan átkötni, a zsineg keresztes pontjain pedig pecsétviaszszal lezárni kell.

A pecsételésnél vésett pecsétnyomó használandó.

3. A címzésnél kiváló gond fordítandó a címzett vezetéki és keresztnévnek vagy más megkülönböztető jelzésnek (pl. ifjabb, idősb, özvegy stb.) továbbá a címzett polgári állásának vagy foglalkozásának és lakhelyének pontos kitételére; a Budapestre és Bécsbe szóló küldemények címiratban, ezenkívül a kerület, utca, házszám, emelet és ajtó jelzés stb. ki-
teendő.

A rendeltetési hely tüzetes jelzése (vármegye) s ha ott posta nincs, az utolsó posta pontos és olvasható feljegyzése különösen szükséges.

4. A címet magára a burkolatra kell írni, de ha ez nem lehetséges, úgy a cím fatáblácskára, bőrdarabra vagy erős lemezpapírra irandó, melyet tartósan a csomaghoz kell kötni.

A papirlapokra irt címeket mindig egész terjedelmében kell a burkolatra felragasztani.

Felülte kívánatos, hogy a feladó nevét és lakását és a címirat adatait föltüntető papirlap legyen magában a csomagban is elhelyezve, arra az esetre, hogy ha a burkolaton levő címirat leesnék, elveszne, vagy pedig olvashatlanná válnék, a küldemény bizottsági felbontása után a jelzett papirlap alapján a csomagot mégis kézbesíteni lehessen.

Kívánatos továbbá, hogy a feladó saját nevét és lakását a csomagon levő címirat felső részén is kitüntesse.

5. A csomagok tartalmát úgy a címiraton, mint a szállítólevélen szabatosan és részletesen kell jelezni.

Budapestre és Bécsbe szóló élelmi szerket, illetve fogyasztási adó alá eső tárgyakat (husnemű, szeszes italok stb. tartalmazó csomagok címirataira, nemkülönben az ilyen csomaghoz tartozó szállítóleveleken a tartalom, minőség és mennyiség szíriat kiirandó (pl. szalonna 2 kgr., egy pulyka 3 kgr., 2 liter bor stb.).

A tartalom így részletes megjelölése a fogyasztási adó kivételére szempontjából szükséges és a gyors kézbesítést lényegesen előmozdítja.

SZINHÁZ.

Czigányverseny.

— Ötödik nap. —

Ötödik és utolsó nap. Megfogyva bár, de törve nem, élvezte végig a közönség az ötödik napot, amelynek szerencséje, hogy utolsó. Kissé fogytán volt már a türelem, nekünk csak egy színházlátogató közönségünk van s ez a közönség megunt már kissé, hogy jobbrosszabb cigányzenekarok mellett állandóan késő éjszakáig kitolódjanak a meglehetősen unalmas előadások. Szerencse, hogy tegnap az állandóan szép sikerű Paraszibecsületet adták, egyéb előnyök mellett igen előnyösen kiegészített női énekkarral.

Tegnap ismét két banda lépett fel. Az elsőről, Rácz Tóni gyulai primásról kevés a mondani valónk. Jó, törekvő banda, versenyben is felléphet, ha a magasabb díjakra nem aspirál. Nála jobb banda sok akad, vele egy fokon álló akárhány, mindössze az teszi érdekessé, hogy az összes nótákat állandóan jóval mélyebben játszza, mint más s ezért a hallgatók jobban sikerülnek, mint a frissek. Kü-

lönösen tetszetek: Eltörött a hegedűm, Nagy Bercsényi Miklós, Ocskay-kesergő, egy magyar ábránd s néhány, nálunk ismeretlen gyulai dal.

Talán még több ismeretlen nótával lépett fel Czutor Béla h.-m.-vásárhelyi primás, a nóta híres Béla cigánya. Ha valaha a vonó mestere megérdemelte, hogy dalban örökítsék meg a nevét, az Béla cigány. Sir a hegedű a kezében, mikor hallgatót játszik s gyújt, lelkesít a frissével. Pedig nem művészkéz fogja a vonót s a hegedűt, Béla cigány nem trilláz, üveghangokkal sem brilliroz s futamokból csak a legszükségesebbet használja. De ahogy azt az egyszerű magyar dalt előadja, abban benne van a magyar szív, a magyar lélek.

Pompásan eltalálja éppen a megfelelő időmértéket, hangerősséget és falkvést s ezzel az el nem tanulható, de veleszületett igaz magyar dalérzékkel lopja bele magát a hallgatóság szívébe. S ez a magyarság nem valami pusztai, dubaj rikoltozás, hanem lélekből fakadó, lélekhez szóló hangulat. Mint az igazi magyar ember: ellágyulásában is van férfias erő és kitörő jókedvében is van nemesség. A banda méltó a primáshoz. Diszkrét, finom s mégis erőteljes kíséretet adnak. Fegyelmeztségük példás. Legtöbb banda a staccato-részleteknél, továbbá paúzáik után egy gondolatlanul a primás mögött sántikál; Béla cigányéknál ez elő sem fordult, egyszerre ment az egész, mint a karikacsapás. Az előadott dalok nagyobb része előttünk ismeretlen, a mi bizony kár, mert egyik szebb, mint a másik. Az ismertebbek közül igen tetszetek a Daru madár, Oszszel száll, a Kátsa-nóta, a Csitt, csitt, csitt és a melyet természetesen legtöbb érzássel adtak elő: Vásárhelyi sétatéren Béla cigány muzsikál.

A magyar dalverseny a magyar ének apoteozisával fejeződött be: a Himnuszszal, Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos, és a Kossuth-nótával. Ünneplés, áhítatos csendben, állva hallgattuk végig s büszkén gondoltunk vissza az öt estére. Ha a magyar dal öt teljes estén át ennyi diadalt tudott aratni, akkor ennek a mélyszéges érzésből fakadó magyar zenének szép multja, virágzó jelene után csak dicsőséges jövője következhetik. A szinpadról hirdette a magyar közönségnek a magyar dal, hogy a vén cigány kesergője a multé immár. A mely nép életerejéről ilyen dalköltészet tesz tanúságot, annak ajakán nem frázis, hogy lesz még egyszer ünnep a világon! A dalban, a művészetben győzelmesen mérkőzik a magyarság a művelt idegennel, egyebütt sincs remegésre, kétkedésre oka a szívnek.

Dr. K. A.

A cigányverseny bíráló bizottságának ülése. A cigányverseny bíráló bizottságát szombat délután 3 órára értekezletre hívja a színház vezetősége.

A modell. Souppé e dallamos szép operettje zenei szempontból vigopera számba megy s így a czimszerap nem annyira szobrátt temperamentumot, mint zenei szépségek kifejezésére alkalmas színes hanganyagot, a finálékhoz erős s ennek megfelelő énekművészetet követel. Ezért ma szombaton este Ruzsiaszky Ilona asszonnyal játszatja a színház vezetősége az operett czimszerapét.

Vasárnap délután ismét özlönleni fog a közönség Szigligeti házába. Fél helyárrakkal kerül színi a szezon egyik legmulatságosabb újdonsága *Lehár Ferencz Drótostót* című operettje. Az előadásra már ma délután lehet jegyeket váltani.

A sötétség. Erdős drámai premierre készül a színtársulat. Rövid pár nap mulva

bemutatják *Rulcai György Sötétség* című drámáját, mely erős jellemző erejével és szerkezetbeli szépségével a *Nemzeti színházban* nagy sikert aratott.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 65.

Bírietszám 65. (páratlan.)

Ma, szombaton 1903. december 5-én:

Modell.

Operette.

HELYÁRAK: Nagypáholy 14 korona. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsölye 3 kor. Kórszék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill. közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártzék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. óráig előre válthatók.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 órakor.

Holnap, vasárnap december 6-án

Délután 3 órakor fél helyárrakkal:

Drótostót.

Operette.

Este 7^{1/2} órakor rendes helyárrakkal:

MODELL.

Operette.

EGYESÜLETEK.

Felolvasás a Jogászegyletben.

Dr. Agoston Péter, a nagyváradi kir. kath. jogakadémia tanára ma, szombaton délután 5 órakor a törvényszéki palota első emeleti tanácstermében felolvasást tart e címen: »A tervezet jelzálogjogáról«. A felolvasásra a nagyváradi jogászegylet tagjait, a nagyváradi jogakadémia t. hallgatóit és vendégeket szívesen lát az egyesület. *Ritók* Zsigmond, egyleti elnök.

Igazságszolgáltatás.

Két Klein a vádlottak padján. Két Klein az ősi törzsből találkozott tegnap a vádlottak padján. *Armin* és *Mór* kereskedelmi alkalmazottak s nem is először találkoztak tegnap, hiszeu mint tettestársakat vádolja az ügyészség piros papírra írott vádlevelé. A két Klein ellen *Jung Ferencz* rövidáru kereskedő panaszára indították meg a büntető eljárást. Ugyanis Klein Armin Jung üzletében volt alkalmazva s 1300 korona értékű áru veszett el abban az időben. Alapos gyanúk voltak rá, hogy Klein Armin a veszendő portékák utra indítója, s e gyanu megerősödött, mikor Klein Mór nál az elveszett áruból készült holmikat találtak. Klein Mór a vizsgálóbíró előtt be is vallotta, hogy 300 korona értékben vásárolt Klein Armintól, de a főárgyalás folyamán e vallomását megmásította. *Jung Ferencz* pedig Klein Armin ellen visszavonta a vádat s így

bizonyítékok híján mindkét Kleint felmentette a törvénytörésért. E felmentő ítéletet jórészt dr. Némethy Ferencz temperamentumos védőbeszédének köszönheti a két Klein.

Vizsgálat egy gyár igazgatósága ellen. Szenczácziós ügy foglalkoztatja most a szabadkai büntetőtörvényszéket. A bajai gyapjufonó-gyárról van szó, amelyet pedig csak a múlt év szeptember havában alapítottak 200.000 korona alaptőkével. A panaszt az igazgatóság ellen intézték. A vádlevél elmordja, hogy habár a gyár mindjárt kezdettől fogva kitűnően ment, különösen keletről számos megrendelés érkezett, ennek dacára 1902. év december végén, mikor a négyhónapi működésről a mérleget lezárták, az igazgatóság a közgyűlésen mindössze 1000 korona nyereséget mutatott ki, holott a részvényesek mindjárt a közgyűlésen óvást emeltek ez ellen, kifogásolták a mérleg összeállítását és azt a vádat hangoztatták erősen, hogy az igazgatóság a nyereségből 19.000 koronát elrejtett és azt különféle üzleti befektetések czimén mutatta ki.

A budapesti részvényesek ez alapon tették meg a panaszt és a könyvek megvizsgálását követelték. Ez meg is történt, azonban a budapesti könyvszakértők semmiféle szabálytalanságot nem konstatáltak.

Néhány nappal később egyik gyári alkalmazott azt a hírt kezdte terjeszteni, hogy az igazgatóság kijátszotta a szakértőket is, mert ennek nem a rendes üzleti könyveket és nem is a közgyűlésen prezentált mérleget adta oda felülvizsgálás végett.

E hír alapján a főjelentők újabb panaszlevelet adtak be és Piry Sándor szabadkai vizsgálóbíró Bajára utazott, ahol az összes üzleti könyveket lepecsételve bírói zár alá vette és Szabadkán aztán a könyveket az ottani törvényszéki szakértővel vizsgálattatta meg. A vizsgálat ugyan még tart, azonban — hír szerint — a szakértő már eddig is konstatált kisebb-nagyobb szabálytalanságot, ami természetesen az ügynek egész más fordulatot adhat.

TÁVIRATOK.

A néppárt határozata.

Budapest, decz. 4. (Saj. tud. táv.) A néppárt ma este 6 órakor Zichy Nándor elnöklésével értekezletet tartott, melyen a párt kimondotta, hogy csak oly feltételekkel hajlandó a békülésre, ha a parallel ülésekről szóló határozatot visszavonják s Tisza István gr. lemond az elnökségről.

A spanyol miniszterválság.

Madrid, decz. 4. A Fabra-ügynökség a következő részleteket közli a miniszterválságról: A kormány a kamarában javaslatot terjesztett be, amelyvel a kabinet a kamarától felhatalmaztatott volna a megszavazott költségvetési tételek effektuálására, fenntartván a kamara módosítási joga. Az elnökség beleegyezett az indítvány tárgyalásába, azonban megjegyezte, hogy ez az alkotmány megtámadását involválná és följosigitaná a köztársaságiakat hasonló indítványok tételére, amelyek kormányváltásra irányulnak. Tekintettel ezen körülményre, valamint a köztársaságiak obstruálására valamint az összes kisebbségi csoportok magatartására, elhatározta Villaverde, miután kérdéses volt az indítvány elfogadása, a kabinet lemondását.

Madrid, decz. 4. A kormány lemondásának oka az ellenzékben rejlik, mely

a kisebbségi csoportokból áll. Azt hiszik, hogy Giaraz Ascaragát bizzák meg az új kabinet alakításával.

Keresztényüldözés.

Tokio, decz. 3. Kinai hírlapi jelentés szerint Pecsuaóban felkelés van kitörőben, mely a keresztények ellen irányul. A Novi Kraj jelentése szerint nem sikerült a kínai hatóságok azon kísérlete, hogy Saughai Kvan mellett két rendes mandsuriai századot, mintegy 150—200, emberrel szervezzenek. A helyi csapatok kiképzése két hónapig tartott és különös súlyt fektettek a lövésre. Matábornok csapatai, amelyek azért vonultak ki, hogy rablókat vegyenek üldözésre, visszatértek. (M. T. I.)

Az egészségügyi kongresszus.

Páris, december 3. Barree nagykövet, az egészségügyi tanácskozmány előke a konferenciát beszéddel rekesztette be, amelyben kiemelte annak fontosságát. Santo Liquido alelnök összegezte a tanácskozmány munkálkodását, annak eredményét és dicsérőleg emelte ki Barree és a delegáltak tevékenységét. Ugyanilyen értelemben beszélt Gruben német követ-ségi tanácsos. (M. T. I.)

Megvásárolt hadihajók.

London, december 3. Hír szerint az admirális ama két hadihajót, mely a chilei kormány számára Elsvickben és Barroawban épült, megvásárolta 1,875,000 font sterlingért. Múlt év márciusában a chilei kormány a két hajóért 2,200,000 font sterlinget követelt, azonban az admirális ilyen árért megvenni nem akarta. (M. T. I.)

Megfeneklett hajó.

New-York, december 3. Vancouveri távirat szerint a »Flora« angol cirkálóhajó a nagy ködben a Devuan szigeten levő község közelében levő sziklán megfeneklett. A hajó hátulsó része víz alatt áll, míg orra még víz fölött van. (M. T. I.)

REGÉNY CSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. — 12

(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Írta: Max Pemberton.

— Tizenkétszáz mérföldnyi utat tettünk Bellenden Ruth parancsára, s ez a szegény asszony még csak nem is beszélhetett velünk... Csak annyit sughatott nekem: — »Az Isten szerelmére, jöjjön vissza, Jasper Begg... és jöjjenek sokan!« — S mi lehet erre az én kötelességem?... Az, hogy visszamegyek, még pedig ma éjjel. De egyedül megyek vissza, mert mindenképp el kell tudnom mennem, hogy mi a baja, hogy segíthetek rajta.

— Nem jobb lenne, ha mindjárt többen mennének, hogy idehozhassuk a hajóra, ahol kényelmesen elmondhatna mindent? — kérdezte a hadnagy. — Mit gondol mister Begg?

— Az majd éjszaka válik el, mister Jacob... ki hallott már ily országos gázsgát?... Az a nyomorult ficzkó ezért vette el feleségül a legszebb leányt, akit valaha ismertem, hogy rabként elzárva tartsa ezen az átkozott szigeten S ráadásul még rosszul is bánik vele!... Ugy var: kiolvastam a szeméből, hogy sokat kell szenvednie s hogy örökké rejtett! Nem mondta, ugyan egy szóval se, de láttam a szeméből. S

aztán az a ragyás gazember úgy állt a háta mögött, mint a véreb, minden szavát leste, mintha a porkolábja lett volna.

— Ezt nem lehet tűrni! — kiáltott föl Bligh Péter és nagyot csapott öklével az asztalra.

— Azt a ragyás gazembert pedig leütjük, mint a veszett ebet: — tódította mister Jacob. — De ez csak szófia-beszéd, halljuk a tervet Mikor akar ön visszamenni a szigetre, kapitány?

Orültem, hogy mind a ketten így neki melegegtek s mindjárt elmondtam nekik a tervemet. Így kezdtem hát:

— Jobb, ha nem árulok zsákban macskát és nyíltan elmondom a szándékomat. A hajónk ma este útnak indul, mintha tovább menne San-Franciscóba. Mister Jacobra bízom a sorsát valamint a magunkét is. Mi, kik a szigetre megyünk, megkíséreljük Bellenden Ruth megszabadítását. Ha sikerül, ma éjjel, ha nem sikerül, akkor holnap, vagy holnapután éjjel... egy héten belül. Szóval: Ruth nélkül nem jövünk vissza. De, ha egy héten belül se vissza nem jövünk a szigetről, se hírt nem hallotok felőlünk, akkor teljes gőzzel igyekezzetek San-Franciscóba s rögtön táviratozzatok Bellenden Kenrick úrnak, hogy a húga veszedelemben forog Kenzegeten.

— Én jöjjön érte minél előbb, még pedig hadihajóval — bólintott rá mister Jacob komolyan.

— Akkor hát ebbe maradunk, — feleltem komolyan. — S most lássak, kit viszek magammal a szigetre. Bligh, ön minden esetre velem jön és a kis Dollyt se szeretném itt hagyni; a ficzkónak valóban helyén a szive és az esze is. Negyediknek Seth Barkert, a hajóácsot viszem el; Bligh mester meg ő ketten; bedöntenek a poklok kapuit is...

— De négy, azt hiszem, mégis kevés lesz! — szólt közbe mister Jacob.

— Ahogy vesszünk! — feleltem vállat vonva. — Ha négy elszánt ember nem elég, akkor negyven is kevés. Aztán meg úgy se revolverekkel, hanem szízzel akarunk dolgozni... ámbár elhíhet, hogy ha rá kerül a sor, a golyót se igen fogjuk kimélni attól, aki rászolgált.

— Ez már beszéd! — kiáltott föl Bligh Péter, akinek eleme volt a verekedés. — Először lövünk, s csak aztán kérdezzük, hogy mit tetszik. Tudja, kapitány úr, mikor boldogult apám összeszólalkozott egy fiáncczal...

— No, Péter, — vágtam közbe hirtelen, hogy elejét vegyem a fecsegésnek, — nyugodt lehet, hogy most az egyszer nem fiánccokkal lesz dolgunk. Ámbár meglehet, hogy épen semmi dolgunk, se lesz... De ez majd csak ma éjjel válik el, addig pedig jobb, ha nem beszélünk róla. Egyelőre pedig nézzünk szét, hogy mit is vihetünk magunkkal erre a piknikre.

Kinyitottam az egyik szekrényt, s végignéztem a kevés puskán, revolverem, ami a hajón volt. Aztán lehívtuk Dollyt, én megígértem neki, hogy ő is velem jöhet, mister Jacob pedig fölment a földszetre és hírt adta a legénységnek, hogy a kapitány este nyolcz órakor ismét kiszáll a szigeten, — fontos és sürgős dologban.

Hat óra volt, Péter és a többiek lementek ebédelni, én meg fölmentem a hidra, őrt állani addig. Meglehetősen erős szél fújt észak-kelet felől. A szigetet már nem is láttuk, csak egy kis postahajó ment el mellettünk, mely Santa-Cruz-ból jött és a Sárga-tengerbe igyekezett. Ekkor szép lassan megfordítottam a gőzös orrát és fél gőzzel, cirkálva tartottam ismét a sziget felé.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1903. nov. hó 30-ik napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 14.60—14.40. Kétszeres buza 10.80—11.40. Rozs 11.40—11.20. Arpa 10.40—10.20—. Zab 10.60—10.40. Tengeri 10.—9.60. Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.80. Köles-kása 24.—. Burgonya 3.60. 100 kiló lángliszt

25.60. Zsemlyelisz 25.20. Fehér kenyér liszt 24.40. Barna kenyér liszt 21.40. Széna fuvarral 4.80. Sózott szalonna 140.—. 6 kiló zsup-szalma —20. 150 dkr. alom-szalma —12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.80. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —68. Pálinka —72. Szilvapálinka 1.40. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hltr ó-bor 60.—. 1 hltr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repeze —. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.76. 1 kgr. vereshagyma —.12. 1 kgr. foghagyma —.34. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 3.60. 1 kgr. barna kenyér —.20. 1 ltr kőolaj —44.

Határidők.

Budapest, decz. 4.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.50
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repeze, aug.	11.90

Értéktőzsdé

Budapest, decz. 4.	
Osztrák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1903. decz. 4-én.

Magyar aranyjárdék 4/10	118.50
Magyar koronajárdék	98.55
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4/10	—
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	98.25
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavonföldterhermentesítési kötvény	97.75
Magyar nyereség-sorsjegy-kölcsön	278.
Tiszaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	163.—
Osztrák járdék papirban	100.10
Osztrák járdék papirban	100.40
Osztrák járdék aranyban	119.25
Osztrák korona	99.75
Osztrák államsorsjegyek	156.—
Osztrák magyar bank részvény	16.20
Magyar hitelbankrészvény	685.—
Osztrák hitelintézet részvény	675.50
Párisi vista	19.04
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.12
Németbirodalmi márka	239.60
Londoni vista	95.10
20 márkás arany	23.43

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Belépési felhívás!

A »Nagyváradai Hitelbank takaré- és segélyszövetkezet« II-ik évtársulatába.

Belépni kívánók ezen szándékukat 1904. évi január hó 1-ig a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-utca 10. sz.) bejelenthetik. Befizetési hely ugyanott.

Minden egyes üzletrész 20 fillér — beiratási díj üzletrészenként, egy- és mindenkorra — 10 fillér.

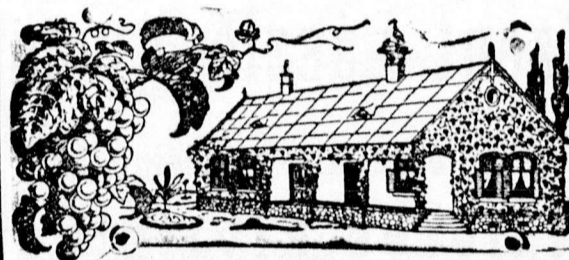
A szövetkezet célja a tagokat a tőkegyűjtésre serkenteni és a hitelt igénybevevő tagoknak olcsó kamat mellett — jótálló nélkül — hitelt nyújtani.

Befizetés mindennap — egész napon át, vasár- és ünnepnapokon d. e 9—10 óráig eszközölhető a »Nagyváradai Hitelbank r. t.« üzleti helyiségében (Kossuth Lajos-u. 10. sz.)

Nagyvárad, 1903. decz. hó 1.

**Nagyváradai Hitelbank
takaré- és segélyszövetkezet
igazgatósága.**

520

SZŐLŐLUGAST

Ültessünk minden ház mellé
kertjeinkben föld- és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bá mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem értek el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuikat az egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskatály és más édes szőlőkkel.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem s nincsen oly ház, melynek fala mellett a legcélszerűbb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legregebb disze, anélkül, hogy legkevésbébb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a legáladosabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismertetésére vonatkozó, színes fénynyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja.

482

C z i m :

**Érmelléki első szőlőoltványtelep
Nagy-Kágya, u. p Székelyhid.**

Árlejtési hirdetmény.

N.-Várad város törvényhatósági utaira szükséges s az egyes utakra árlejtési feltételekben részletezett elosztás szerint kiszállítandó 1480 köbméter rostált kavics szállításának vállalatba adása czéljából 1903. évi december 7-ik napjának d. e. 10 órakor a városház tanácstermében nyilvános árlejtést fogok tartani.

Ajánlatot szóval, vagy zárt ajánlat útján lehet tenni. Zárt ajánlatok azonban csak az árverés megkezdéséig adhatók be.

Az árverési s árlejtési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők s szóbeli ajánlattevők azokat az árverés, illetve árlejtés előtt aláírni kötelesek, zárt ajánlattevők pedig ajánlataikban világosan kitenni tartoznak, hogy azokat ismerik s magukra nézve kötelezőknek elfogadják.

Ajánlattevőt ajánlata azonnal, Nagy-Várad városát azonban a tanács ide vonatkozó határozatának jogerőre emelkedésével kötelezi. A város fenntartja magának a jogot, hogy a beadott ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg az árverés eredményét megsemmisítthesse s új árverést rendeljen el, vagy a beadott ajánlatokat mellőzve, a szállítás iránt tetszése szerint intézkedhessen.

Nagy-Várad, 1903. évi november hó 30-án.

Komlóssy József,

j. és g. tanácsnok,
mint az árverési küldöttség
elnöke.

Hirdetmény.

A „Nagyváradai Hitelbank Részvény-társaság”

(Kossuth Lajos-utca 10. sz.) elfogad betéteket könyvecskékre és folyó számlára: 6 hóig elhelyezett összeg után **5%-os kamatot fizet.**

Előnyös feltételek mellett leszámítol váltókat.

Jelzálogra kölcsönöket nyújt.

Értékpapírok, ékszerek és terményekre előleget ad.

Nagyvárad, 1903. december hó.

Az igazgatóság.

225

**Mezey Sándor, Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.
Uri, női divat és fehérnemű raktára.**

Ajánlja a n. é. közönség figyelmébe kizárólag legjobb minőségű árukkal felszerelt raktárát.

Urak részére: Kalapok, fehérneműek mérték szerint a legjobb kivitelben. *Keztyük, harisnyák,* meleg gyapju alsó ruházatok. Különlegességek nyakkendőkből, gallérok s minden idetartozó cikkek.

Hölgyek részére: Juponok, Blousok, pongyolák, fűzők, harisnyaneműek, keztyük s mindennemű ruházati idény és pipere cikkek, a legválogatottabb kivitelben,

gyermekruha ujdonságok.

Meleg alsó ruházatok *gyermek részére.*

Vidéki rendelések lelkiismeretesen eszközölnének. Kivánatra választék küldetik.

Mezey Sándor,

Szt. László-tér „Sas“-szálloda alatt.

„TISZÁNTUL“

politikai és érdekköröktől független politikai napilap.
Az Alföld legolvasottabb lapja s Nagyváradon, Bihar- és a szomszéd megyékben rendkívül nagy elterjedésnek örvend.

Előfizetési ára:

Nagyváradon negyedévre . . . 5 korona
Vidéken 6

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a lat. szert. kath. lelkészi hivatalok számára egyházhatósággal jóváhagyott következő nyomtatványok:

Kereszteltek }
Bérmáltak }
Egybekeltek } anyakönyve, diósgyőri
Meholtak } papiron.
Megtértek }
Eltértek }

Bevétel }
Kiadás } templomszámadáshoz.

Alapítványok törzskönyve.
Anyakönyvek betűrendes mutatója.
Jegysek naplója.

Kereszteltek }
Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
Meholtak }

Anyakönyvek félbőrbe kötve vászon táblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
Esperesi gyűlés jegyzőkönyve.
Jelentés alapítványokról.
Évi jelentés iskolákról.
Templomi leltár.
Catalogus librorum.
Családi értesítő.
Elbocsájtó levél.
Keresztelési jegy.
Keresztelési Emlék.
Esketési jegy.
Iktató könyv.
Kézbesítő könyv, kötve.
Imádság a szt. mise után (kemény papiron).

Kiadóhivatalunknál megrendelhetők a Szent Vincze Intézet kiadásában megjelent b. e. NAGYALL JÁNOS szerkesztette hitbuzgalmi munkák:

Director instituti etiam sacra assignat pro pretio libellorum.)

Krisztus követése. 80 fillér, 8, 12, 16 korona.

Ligouri Szent Alfonz Vezérkönyve. 3 korona.

Boldogasszony követése. 2 korona 40 fillér.

B. Skupuli Lőrincz Lelki Harca. 2 korona.

Szeráf Hangok Szent Teréziától. 2 korona 40 fillér.

Keresztény Vezérczikkek. 2 korona.

Az Urangyala, füzve 2 kor.

Liliomszálak, füzve 3 kor.

Csarnok, 3 korona.

Szent Halmok, 3 korona.

Eredeti bolti áron kaphatók a PUSTET-féle liturgikus könyvek:
Breviarium, Missale, Pontificale Rituale etc.

Szent László nyomda

elvállal és készít:

izléses kivitelben

mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos áruk mellett.

Névjegyekben, eljegyzési s esketési jelentésekben folyton a legujabb.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Nyomdai műintézetünkben a legnagyobb körültekintéssel készítettnek:

Hírlapok, folyóiratok, könyvek, füzetek, röpiratok,

körlevelek, falragaszok, hirdetménye,

részvények, árjegyzékek, jegyzőkönyvek,

pénz- és hitelintézeti nyomtatványok, étlapok,

meghívók, szinlapok, egyházi és mindennemű világi nyomtatványok,

névjegyek, tánczrendek, palaczkfeliratok, sorsjegyek, gyászjelentések,

levélpapírok és borítékok, valamint más itt elő nem sorolt nyomtatványok.

Kiadóhivatalunkban megrendelhetők

a gör. szert. kath. lelkészi hivatalok számára főhatóságilag jóváhagyott következő román nyelvű egyházi nyomtatványok:

1. Informatio papi özvegyekről s árvaokról.	12. Bevételi } számadás-ívek.
2. Megtértek jegyzéke.	13. Kiadási }
3. Hitehagyottak jegyzéke.	14. Adósok jegyzéke.
4. Elvált házasságok jegyzéke.	15. Kereszteltek }
5. Szerződés szerinti vagy házasságok jegyzéke.	16. Egybekeltek } anyakönyvi kivonata.
6. Vegyes házasságok jegyzéke.	17. Meholtak }
7. Jelentés a kántor-tanító magaviseletéről.	18. Esperesi látogatás jegyzőkönyve.
8. Kimutatás a plebánia állapotáról.	19. Iskolai jelentés.
9. Kereszteltek } anyakönyve, diósgyőri	20. Jelentés a templompénztár számadásairól.
10. Egybekeltek } papiron.	21. Kereszteltek }
11. Meholtak }	22. Egybekeltek } anyakönyvi másolata.
	23. Meholtak }

Anyakönyvek félbőrbe kötve vászon táblával 50 iv 9 korona, 100 iv 15 korona.
Hivatalos levélboríték, levélpapírok, névjegyek, meghívók, körlevelek s más nyomdai szakba vágó munkákat gyorsan és jutányos áron készítünk.

KÖNYVNYOMDA.

Tömöntöde.

Disz és műkönyvkötészet.

Vonalzó intézet.

Ruggyanta bélyegző gyártás.